Valtiovarainvaliokunnan Kunta- ja terveysjaosto

ANOMUS KOSKIEN EDUSKUNNAN NS. JOULULAHJARAHOITUSTA

Turun yliopiston TROSSI-yksikkö sai v. 2019 joululahjarahaa sisäilmasairaiden kliinistä tutkimusta varten. Kuluneen toimintavuoden aikana TROSSI-yksikkö on tutkinut useita kymmeniä potilaita ja seurannut SataKunta-yhteistyössä olevien kuntien koulujen korjauksia ja niiden vaikuttavuutta. Kuntakohtaisia tuloksia on raportoitu yhteistyökunnille ja tulokset ovat johtaneet toimintatapoja oikeaan suuntaan. Tuloksista on myös kirjoitettu suomenkielisiä artikkeleita, jotka on julkaistu Sisäilmayhdistyksen vertaisarvioidussa seminaarikirjassa SIY Raportti 38 (yhteensä 8 artikkelia). Lisäksi MuM Hanna Vertanen-Greisin ja LL, työterveyshuollon erikoislääkäri Saija Hyvösen väitöskirjatyöt ovat loppusuoralla (yhteenvetoja kirjoitetaan ja odotettu väitösajankohta molemmilla on v. 2021). Lisäksi FT Janne Atosuo on julkaissut kaksi vertaisarvioitua artikkelia tiedelehdissä ja FM, lääk.yo Eetu Suominen on julkaissut yhden kansainvälisen artikkelin.

Corona-viruspandemia on hankaloittanut ja hidastanut TROSSI-yksikön työtä, mutta ei ole lopettanut sitä. Olemme kehittäneet uusia vasteenmittausmenetelmiä, jotka perustuvat seerumi- ja verisolunäytteiden immunologisiin vasteisiin. Olemme osoittaneet, että työntekijöiden siirtäminen väistötiloihin vähentää merkittävästi työntekijöiden oireilua ja parantaa spirometrialla mitattua keuhkojen toimintakykyä. Työryhmässämme mukana oleva psykoterapian asiantuntija ei ole löytänyt merkittäviä psykosomaattisia selitystekijöitä oireille, vaan sairastuneiden psykososiaalinen kuormittuminen on seurausta somaattisesta sairastumisesta, ei suinkaan sen aiheuttaja. Kaikista tutkituista kohteista on löydettävissä järkeenkäypä altistava tekijä, ärsyttävä, allergisoiva tai toksinen tekijä tai näiden yhdistelmä. Työryhmässämme on myös rakennusalan diplomi-insinööri, joka tuntee rakennetekniset riskitekijät, niiden korjausperiaatteet ja kustannustekijät. Työryhmämme tekee myös terveystaloudellista tutkimusta Työsuojelurahaston rahoituksella ja tämä tutkimusraportti valmistuu tulevan talven aikana.

Uutena tutkimusalueena on tarjoutunut mahdollisuus yhteistyöhön TYKS:in neurologian laitoksen PET-yksikön kanssa. Professori Laura Airas työryhmineen on halukas tutkimaan home- ja kemikaalialtistuneiden aivojen toimintaa PET-kuvantamisen ja kehitettyjen uusien neuroimmunologisten seerumianalyysien toimivuutta vakavasti sisäilmaolosuhteissa sairastuneilla.

Näitä tutkimuksia emme edellisen anomuksen yhteydessä osanneet budjetoida, koska kyse on nyt aivan uudesta tutkimusyhteistyön mahdollisuudesta.

TROSSI-yksikkö anoo eduskunnalta rahoitusta vuodelle 2021 yhteensä 220 000 €, josta

- 80 000 € **kliiniselle laitokselle** käytettäväksi neurologisiin ja neuroimmunologisiin tutkimuksiin. Rahoituksella pystytään tekemään 40 potilaan PET-kuvaus ja neuroimmunologiset analyysit
- 20 000 € sisäilmasairaiden ulostenäytteiden mikrobiomin tutkimukseen (homeet, hiivat, bakteerit ja mikrobien vaikutus potilaan terveydentilaan). Kosteusvauriomikrobien on todettu alkavan kasvaa elimistön rajapinnoilla ja limakalvoilla.
- 100 000 € **biokemian laitokselle** tutkimushenkilöstön palkkoihin ja reagenssikuluihin
- 20 000 € TROSSI-yksikön klinikka-auton kustannuksiin

TROSSI-yksikkö on sekä kansallisesti että kansainvälisesti ainutlaatuinen sisäilmasairauksien kliininen ja epidemiologinen tutkimusyksikkö. Turun yliopisto toimii ympäristölääketieteellisessä

tutkimuskentässä koko Suomen alueella, koska yliopistossa on Suomen ainoa ympäristölääketieteen professuuri. Tutkimusryhmä koostuu kokonaan akateemisen loppututkinnon suorittaneista tutkijoista, on moniammatillinen ja tekeillä on useita väitöskirjoja, joista osa valmistuu jo talvikauden 2020-21 aikana. Tutkimuskokonaisuudella on suuri kansanterveydellinen ja –taloudellinen merkitys.

Turussa, 4.11.2020

Kunnioittavasti

Tuula Putus
professori, TROSSI-yksikön johtaja
Kliininen laitos

Janne Atosuo
FT, biokemisti, TROSSI-yksikön varajohtaja
Biokemian laitos